

Miejsce
na naklejkę
z kodem szkoły

dysleksja

EGZAMIN MATURALNY Z MATEMATYKI

POZIOM ROZSZERZONY

Czas pracy 180 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 14 stron (zadania 1 – 12). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Rozwiązania zadań i odpowiedzi zamieść w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
3. W rozwiązaniach zadań przedstaw tok rozumowania prowadzący do ostatecznego wyniku.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
7. Możesz korzystać z zestawu wzorów matematycznych, cyrkla, linijki oraz kalkulatora.
8. Wypełnij tę część karty odpowiedzi, którą koduje zdający. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
9. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Zamaluj ■ pola odpowiadające cyfrom numeru PESEL. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊙ i zaznacz właściwe.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie
50 punktów

Wypełnia zdający przed
rozpoczęciem pracy

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

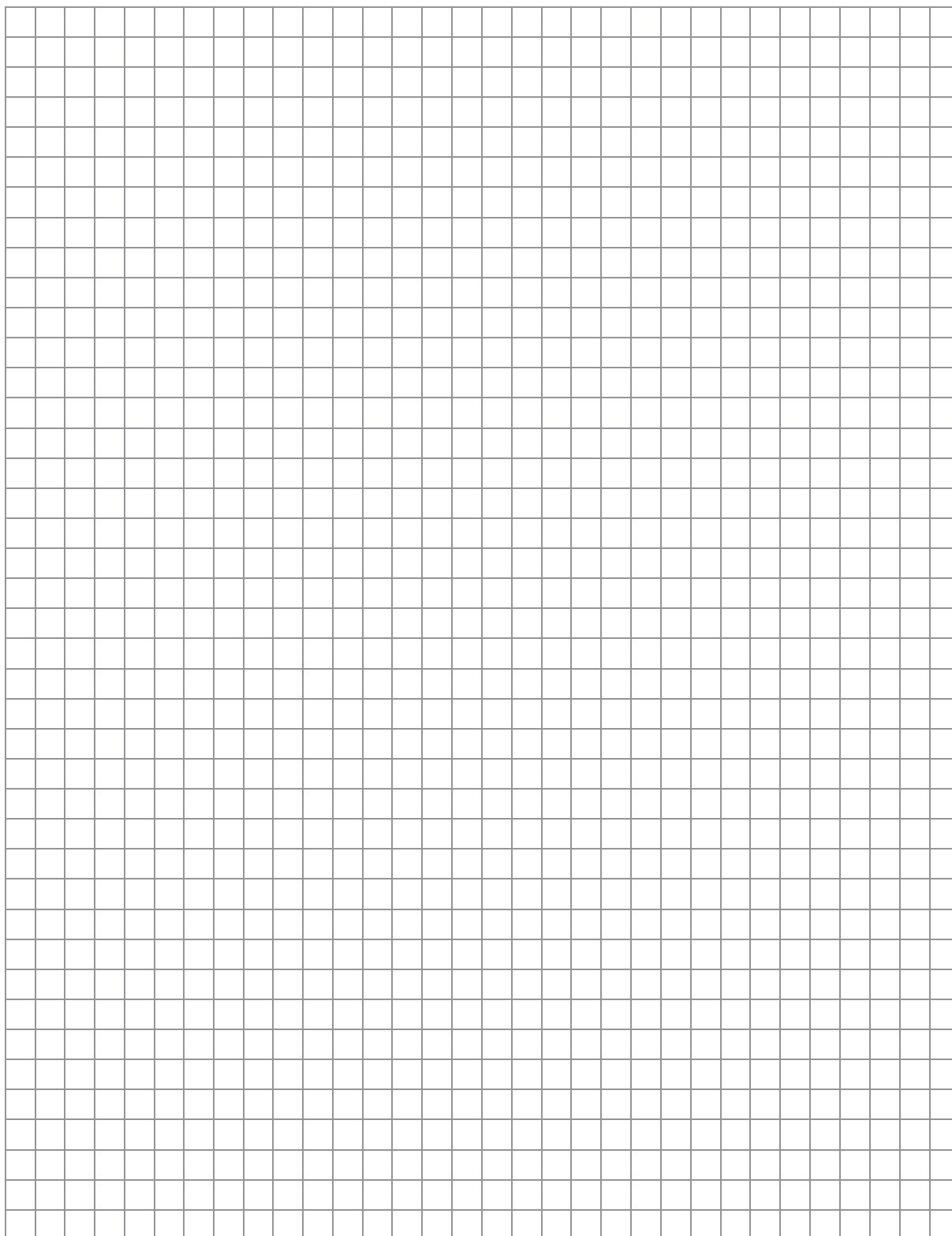
--	--	--

KOD
ZDAJĄCEGO

Zadanie 1. (6 pkt)

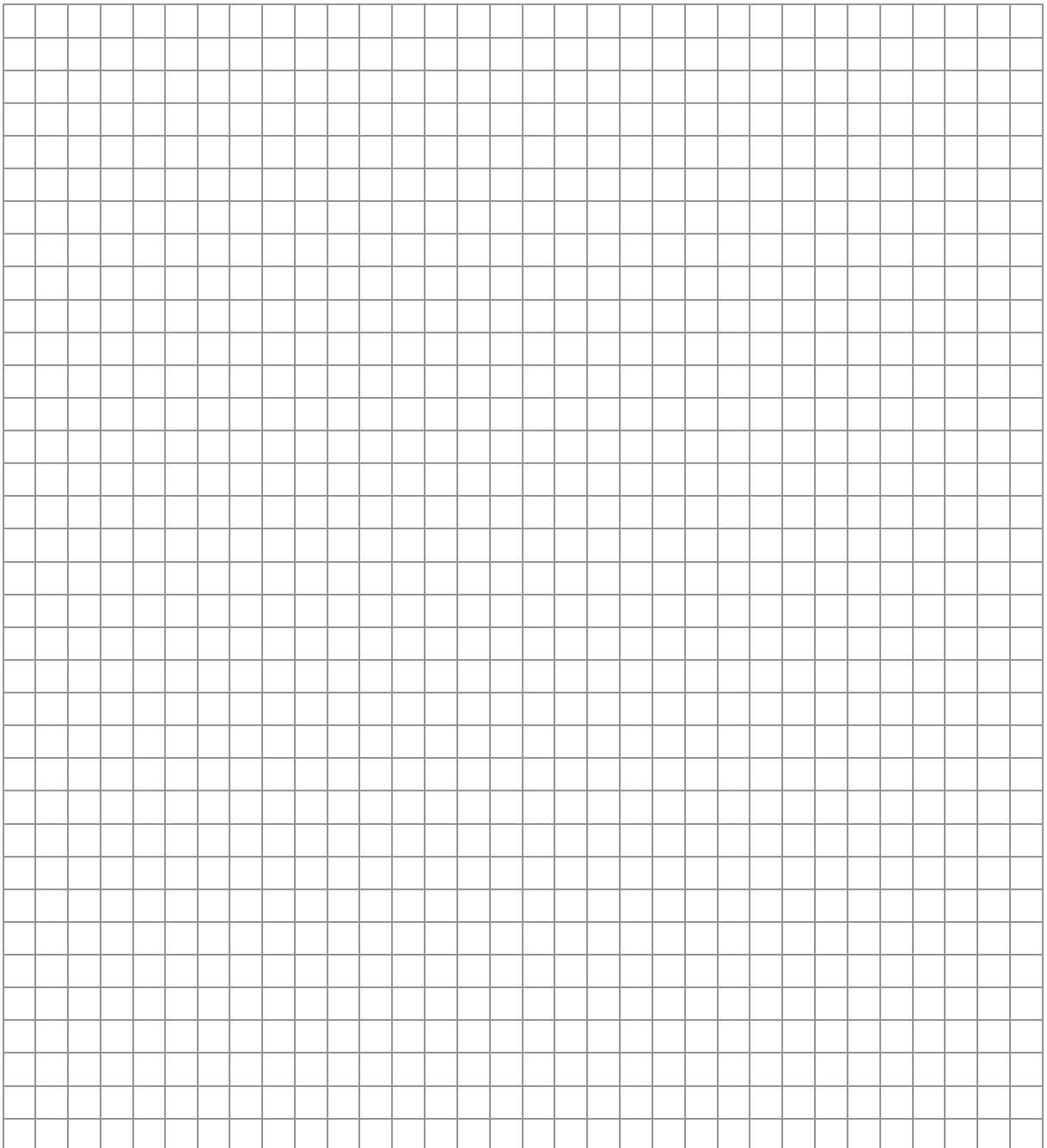
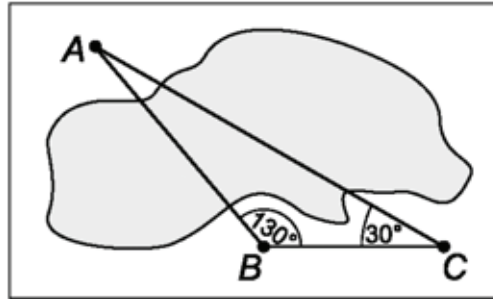
Dany jest ciąg (a_n) o wyrazie ogólnym $a_n = \frac{5-3n}{7}$ $n = 1, 2, 3, \dots$

- a) Sprawdź, czy ciąg (a_n) jest arytmetyczny.
- b) Oblicz, dla jakiej wartości x liczby $a_4, x^2 + 2, a_{11}$ są kolejnymi wyrazami ciągu geometrycznego.

Zadanie 2. (3 pkt)

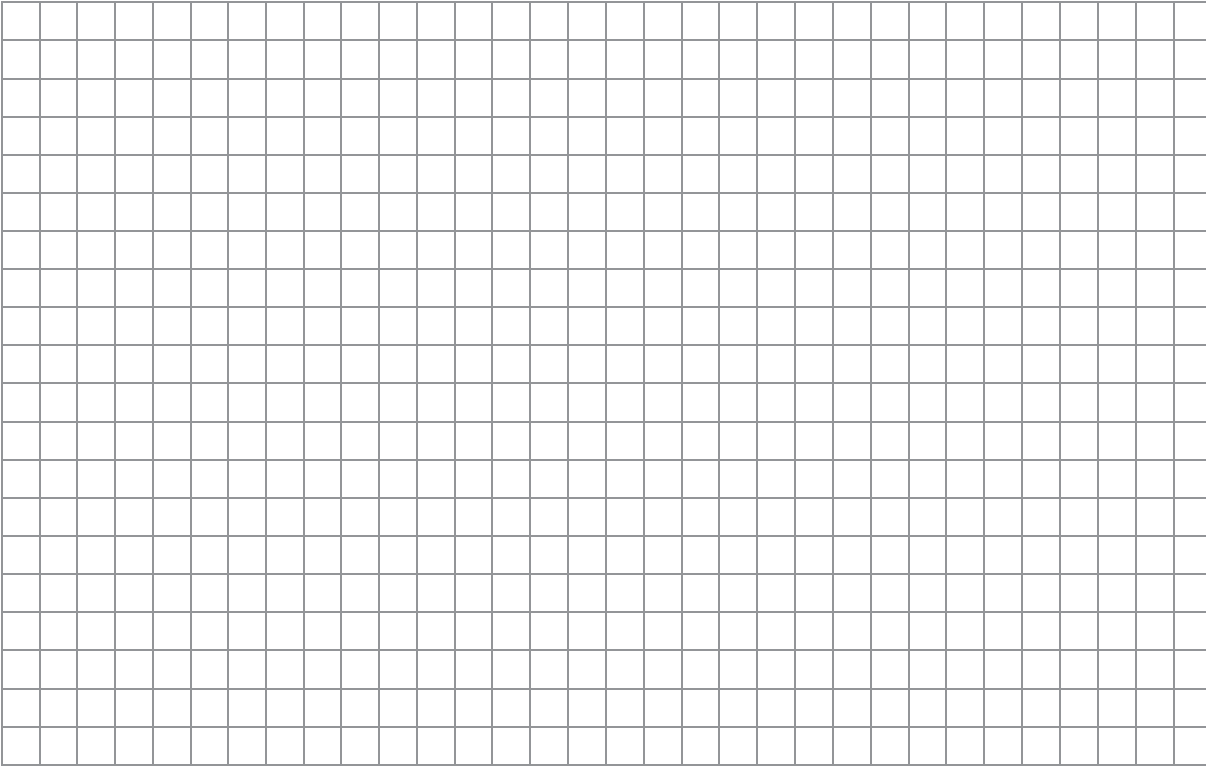
Obiekty A i B leżą po dwóch stronach jeziora. W terenie dokonano pomiarów odpowiednich kątów i ich wyniki przedstawiono na rysunku. Odległość między obiektami B i C jest równa 400 m. Oblicz odległość w linii prostej między obiektami A i B i podaj wynik, zaokrąglając go do jednego metra.

Zadanie 3. (3 pkt)

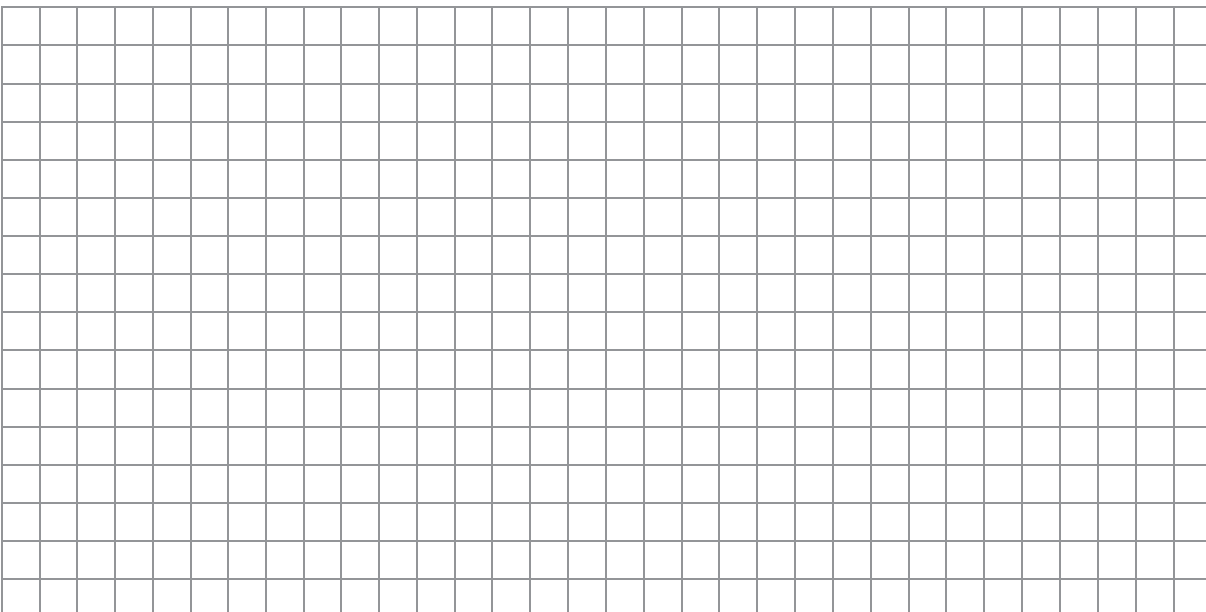
Dana jest funkcja kwadratowa $f(x) = \frac{1}{2}x^2 - 2$.

a) Narysuj wykres funkcji f w przedziale $\langle -4, 3 \rangle$.

b) Narysuj wykres funkcji $g(x) = \frac{|f(x)|}{f(x)}$, której dziedziną jest zbiór $(-5, -2) \cup (-2, 2) \cup (2, 5)$.

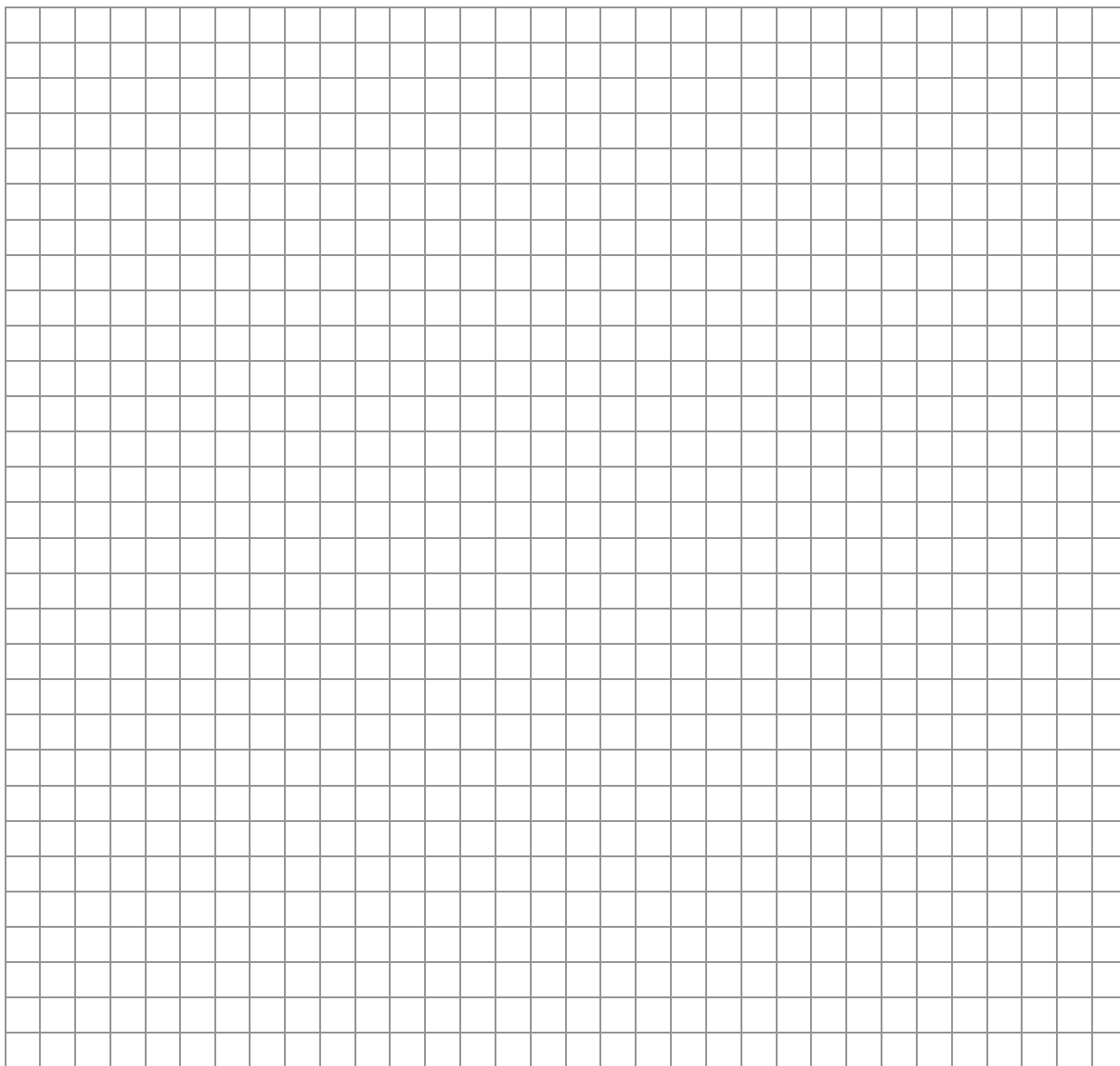
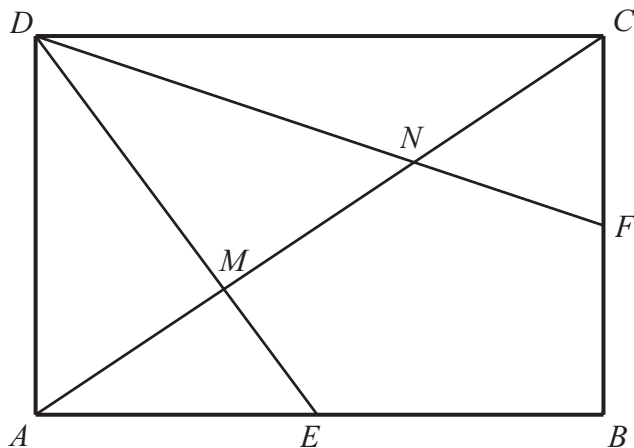
c) Zapisz zbiór rozwiązań nierówności $g(x) < 0$.

Zadanie 4. (4 pkt)

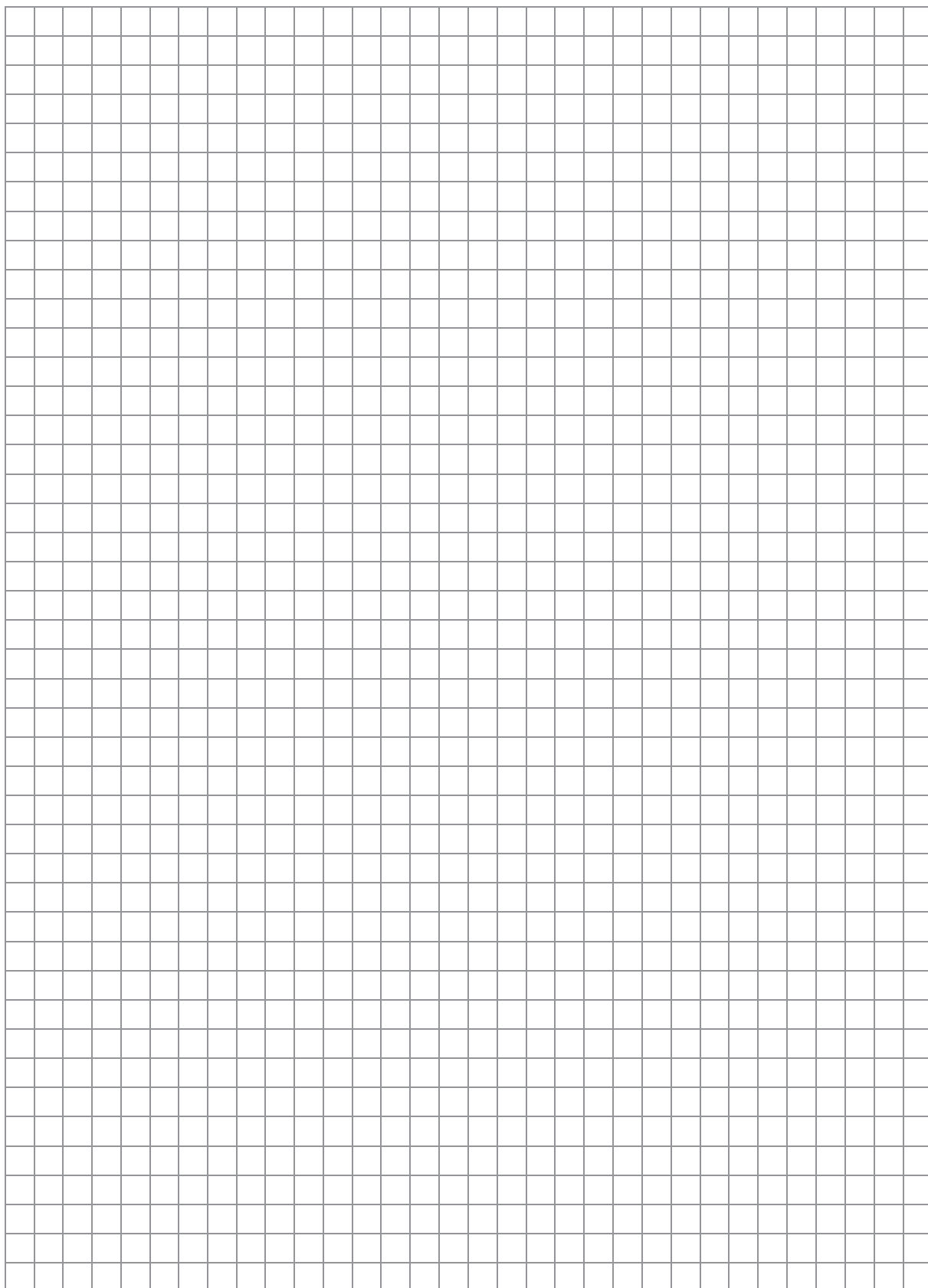
W prostokącie $ABCD$ wierzchołek D połączono odcinkami ze środkami E i F boków AB i BC , zaś M i N to punkty przecięcia tych odcinków z przekątną AC (patrz rysunek).

- Uzasadnij, że odcinki AM , MN i NC są jednakowej długości.
- Uzasadnij, że trójkąty AEM i CNF mają równe pola.

Zadanie 5. (4 pkt)

Dane są punkty $A = (-4, 32)$ i $B = (-36, 16)$. Wykaż, że koło o średnicy AB jest zawarte w II ćwiartce prostokątnego układu współrzędnych.

Zadanie 6. (6 pkt)

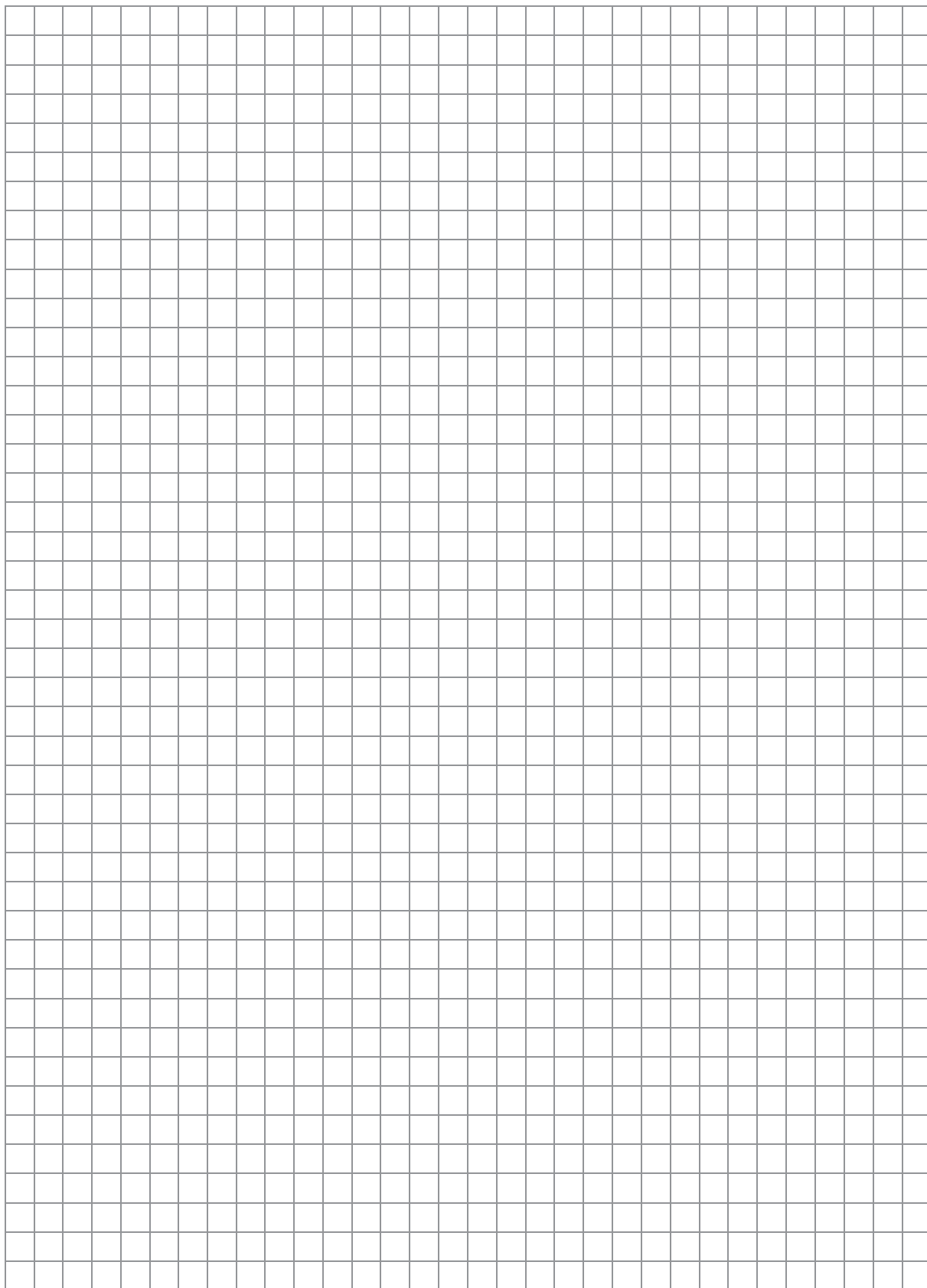
Dany jest wielomian $W(x) = x^3 + cx^2 + 7x + d$.

- a) Wyznacz wartości współczynników c i d wielomianu W , gdy jest podzielny przez dwumian $(x+2)$, zaś przy dzieleniu przez dwumian $(x-1)$ otrzymujemy resztę 3.
- b) Dla $c = -5$ i $d = -3$ rozwiąż nierówność $W(x) \leq 0$.

Zadanie 7. (3 pkt)

Wyznacz wszystkie rozwiązania równania $2 \cos^2 x = \cos x$ należące do przedziału $\langle 0, 2\pi \rangle$.

Zadanie 8. (4 pkt)

Dany jest ciąg (a_n) o wyrazie ogólnym $a_n = \frac{120}{n+1}$ dla każdej liczby naturalnej $n \geq 1$.

Ze zbioru liczb $\{a_1, a_2, a_3, \dots, a_{11}\}$ losujemy kolejno, trzy razy po jednej liczbie ze zwracaniem. Oblicz prawdopodobieństwo zdarzenia A – wylosujemy trzy liczby całkowite, które będą kolejnymi wyrazami ciągu malejącego.

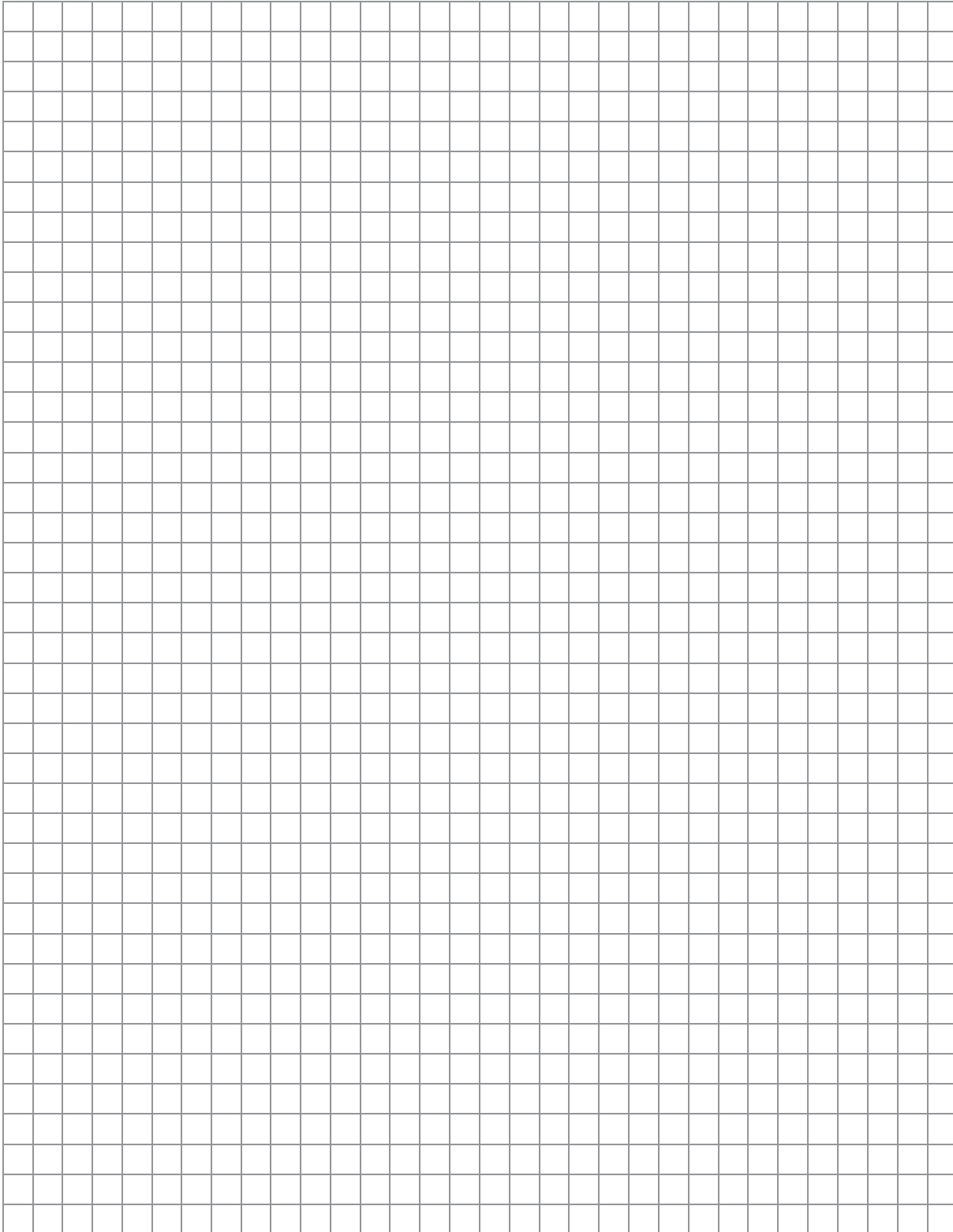

Zadanie 9. (6 pkt)

Na okręgu o danym promieniu r opisano trapez równoramienny $ABCD$ o dłuższej podstawie

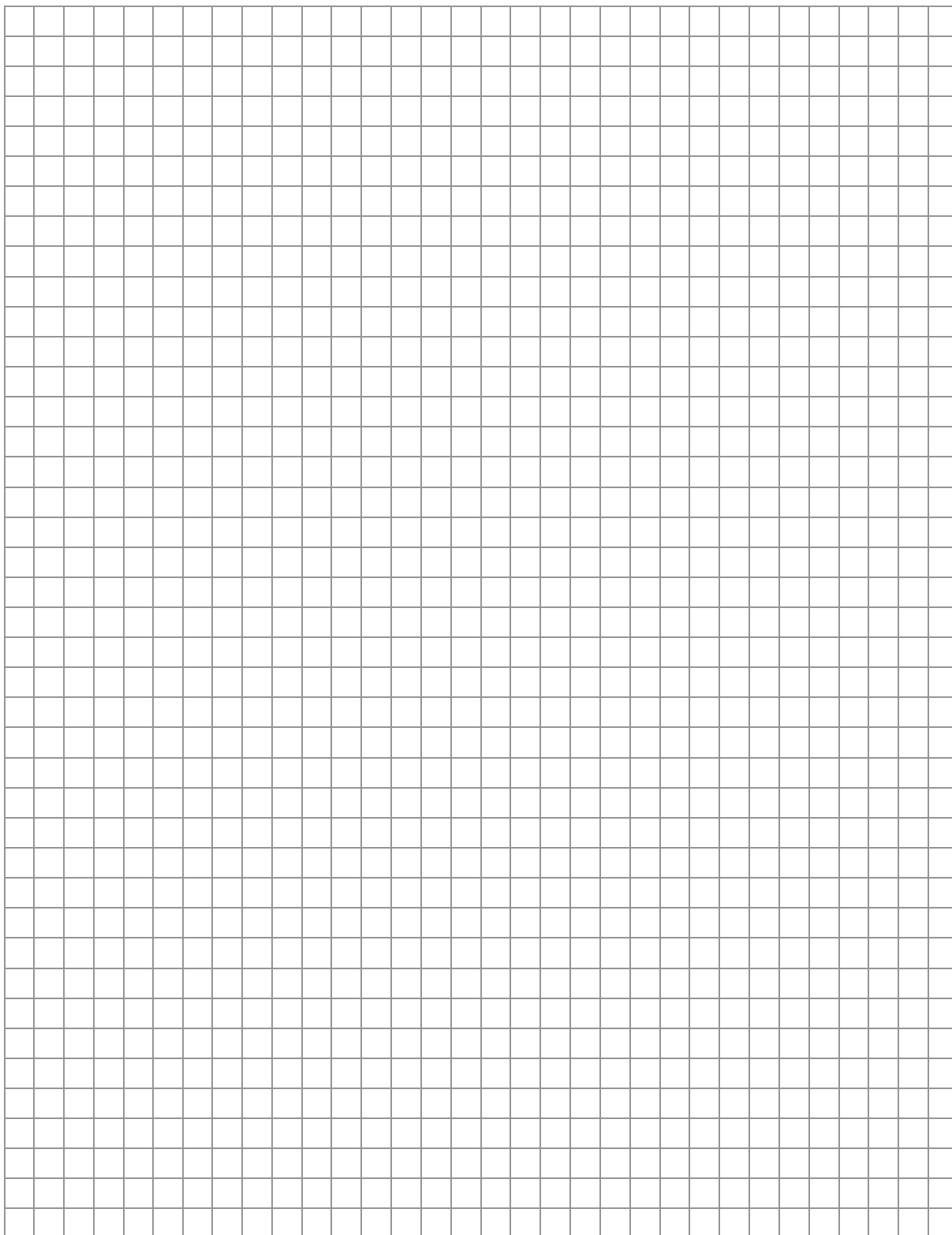
AB i krótszej CD . Punkt styczności K dzieli ramię BC tak, że $\frac{|CK|}{|KB|} = \frac{2}{3}$.

- a) Wyznacz długość ramienia tego trapezu.
- b) Oblicz cosinus kąta CBD .

Zadanie 10. (6 pkt)

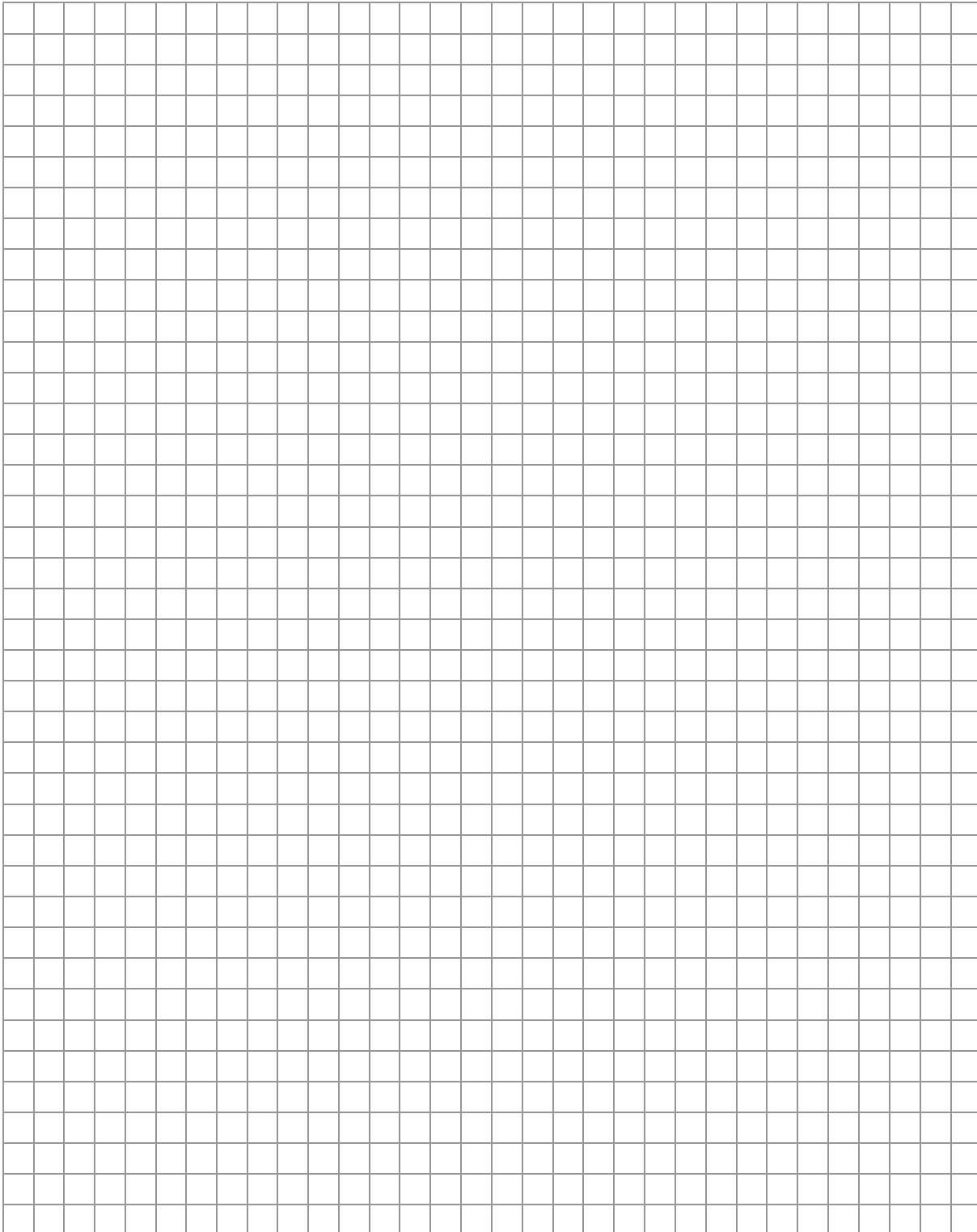
Dany jest ostrosłup prawidłowy trójkątny, w którym długość krawędzi podstawy jest równa a . Kąt między krawędzią boczną i krawędzią podstawy ma miarę 45° . Ostrosłup przecięto płaszczyzną przechodzącą przez krawędź podstawy i środek przeciwległej jej krawędzi bocznej. Sporządź rysunek ostrosłupa i zaznacz otrzymany przekrój. Oblicz pole tego przekroju.

Zadanie 11. (5 pkt)

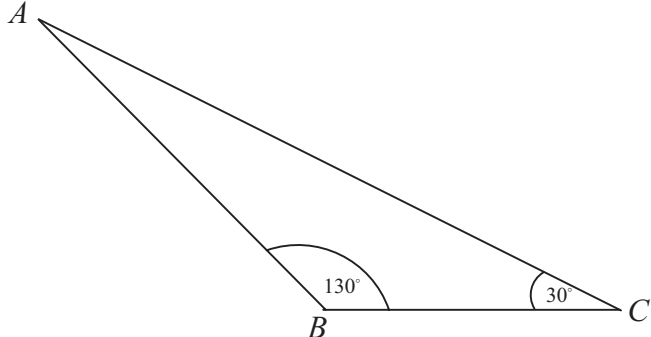
Ostrokątny trójkąt równoramienny ABC o podstawie AB jest wpisany w okrąg o równaniu $x^2 + y^2 = 25$. Punkty A i B leżą na prostej o równaniu $y = x - 5$.

- a) Oblicz współrzędne punktów: A, B, C .
- b) Oblicz kąty trójkąta ABC .

OCENIANIE POZIOM ROZSZERZONY

Przedstawione w tabeli rozwiązania zadań należy traktować jako przykładowe. Odpowiedzi zdającego mogą przybierać różną formę, ale muszą być poprawne merytorycznie i rachunkowo.

Numer zadania	Etapy rozwiązania zadania		Liczba punktów
1.	1.1	Zapisanie wyrazu a_{n+1} : $a_{n+1} = \frac{2-3n}{7}$ lub $a_{n+1} = \frac{5-3(n+1)}{7}$.	1
	1.2	Wyznaczenie różnicy ciągu: $a_{n+1} - a_n = -\frac{3}{7}$ oraz zapisanie wniosku: ciąg (a_n) jest ciągiem arytmetycznym.	1
	1.3	Wyznaczenie wyrazów ciągu (a_n) : $a_4 = -1$; $a_{11} = -4$.	1
	1.4	Wykorzystanie definicji lub własności ciągu geometrycznego do zapisania warunków zadania.	1
	1.5	Zapisanie równania (alternatywy równań) z jedną niewiadomą x .	1
	1.6	Rozwiązanie równania i podanie odpowiedzi: $x = 0$.	1
2.	2.1	 <p>Zastosowanie twierdzenia sinusów do wyznaczenia szukanej odległości: np. $\frac{400}{\sin 20^\circ} = \frac{ AB }{\sin 30^\circ}$.</p>	1
	2.2	Obliczenie odległości obiektu A od obiektu B : $ AB = \frac{200}{\sin 20^\circ}$.	1
	2.3	Podanie odpowiedzi: 585 metrów.	1
3.	3.1	Narysowanie wykresu funkcji $f(x) = 0,5x^2 - 2$ w przedziale $\langle -4,3 \rangle$.	1
	3.2	Narysowanie wykresu funkcji $g(x) = \frac{ f(x) }{f(x)}$ w podanej dziedzinie.	1
	3.3	Zapisanie zbioru rozwiązań nierówności: $x \in (-2, 2)$.	1

4.	4.1	Wyznaczenie skali podobieństwa par trójkątów podobnych: $\Delta CNF \sim \Delta AND$ i $\Delta AEM \sim \Delta MDC$: $k = \frac{1}{2}$.	1
	4.2	Sformułowanie wniosku dotyczącego długości odcinków AM, MN, NC .	1
	4.3	Wyznaczenie długości odcinków, które są potrzebne do obliczenia pól trójkątów AEM i CNF .	1
	4.4	Wykazanie równości pól trójkątów.	1
5.	5.1	Wyznaczenie współrzędnych środka koła: $S = (-20, 24)$.	1
	5.2	Wyznaczenie długości promienia koła: $r = 8\sqrt{5}$.	1
	5.3	Uzasadnienie odpowiedzi.	2
6.	6.1	Obliczenie wartości $W(-2)$ oraz $W(1)$: $W(-2) = 4c + d - 22$, $W(1) = c + d + 8$.	1
	6.2	Ułożenie układu równań: $\begin{cases} 4c + d = 22 \\ c + d = -5 \end{cases}$	1
	6.3	Rozwiązanie układu równań: $c = 9$, $d = -14$.	1
	6.5	Wyznaczenie pierwiastków wielomianu: $x_1 = 1$, $x_2 = 3$.	2
	6.6	Rozwiązanie nierówności: $x \in (-\infty, 3)$.	1
7.	7.1	Wyznaczenie $\cos x$ z danego równania: $\cos x = 0$ lub $\cos x = \frac{1}{2}$.	1
	7.2	Wybranie i zapisanie rozwiązań należących do przedziału $\langle 0, 2\pi \rangle$: $x_1 = \frac{\pi}{3}$, $x_2 = \frac{\pi}{2}$, $x_3 = \frac{3}{2}\pi$, $x_4 = \frac{5}{3}\pi$.	2
8.	8.1	Zapisanie jedenastu początkowych wyrazów ciągu: $\left\{ 60, 40, 30, 24, 20, 17\frac{1}{7}, 15, 13\frac{1}{3}, 12, 10\frac{10}{11}, 10 \right\}$.	1
	8.2	Obliczenie liczby wszystkich zdarzeń elementarnych: $11^3 = 1331$.	1
	8.3	Obliczenie liczby zdarzeń sprzyjających: $\binom{8}{3} = 56$.	1
	8.4	Obliczenie prawdopodobieństwa: $\frac{56}{1331}$.	1

9.	9.1	Wykorzystanie własności czworokąta opisanego na okręgu i stosunku podziału ramienia BC przez punkt styczności K do wprowadzenia oznaczeń np. długość ramienia trapezu $ BC = 2x + 3x$, długości podstaw $ AB = 6x$, $ CD = 4x$.	1
	9.2	Wykorzystanie twierdzenia Pitagorasa i wyznaczenie x : $x = \frac{\sqrt{6}}{6}r$.	1
	9.3	Wyznaczenie długości ramienia: $ BC = \frac{5\sqrt{6}}{6}r$.	1
	9.4	Wyznaczenie długości przekątnej trapezu: $ BD = \frac{7\sqrt{6}}{6}r$.	1
	9.5	Zastosowanie twierdzenia cosinusów w trójkącie BCD : $\left(\frac{2\sqrt{6}}{3}r\right)^2 = \left(\frac{5\sqrt{6}}{6}r\right)^2 + \left(\frac{7\sqrt{6}}{6}r\right)^2 - 2 \cdot \frac{5\sqrt{6}}{6}r \cdot \left(\frac{7\sqrt{6}}{6}r\right) \cdot \cos \sphericalangle CBD.$	1
	9.6	Wykonanie obliczeń i podanie odpowiedzi: $\cos \sphericalangle CBD = \frac{29}{35}$.	1
10.	10.1	Sporządzenie rysunku ostrosłupa z zaznaczonym przekrojem.	1
	10.2	Obliczenie długości krawędzi bocznej ostrosłupa: $\frac{a\sqrt{2}}{2}$.	1
	10.3	Wyznaczenie cosinusa kąta nachylenia krawędzi bocznej ostrosłupa do płaszczyzny jego podstawy: $\cos \alpha = \frac{\sqrt{6}}{3}$.	1
	10.4	Obliczenie długości wysokości przekroju: $\frac{a\sqrt{6}}{4}$.	2
	10.5	Obliczenie pola przekroju: $S = \frac{\sqrt{6}}{8}a^2$.	1
11.	11.1	Wyznaczenie współrzędnych punktów A, B : $A = (0, -5)$, $B = (5, 0)$	1
	11.2	Wyznaczenie równania symetralnej odcinka AB : $y = -x$.	1
	11.3	Obliczenie współrzędnych punktu C : $C = \left(\frac{-5\sqrt{2}}{2}, \frac{5\sqrt{2}}{2}\right)$.	2
	11.4	Obliczenie miar kątów trójkąta ABC : 45° , $67,5^\circ$, $67,5^\circ$.	1

Za prawidłowe rozwiązanie każdego z zadań inną metodą niż przedstawiona w schemacie przyznajemy maksymalną liczbę punktów.